

Mts. van den Akker
In Nijeholtwolde (FR)
340 koeien op 220 ha
Melkproductie: 9.800 kg
(4,40% vet en 3,57% eiwit)
6 Lely A5 Melkrobots

*V.l.n.r.: Melkveehouders Frank en Cindy,
melkveespecialist Jacob Poortenga en
robotspecialist Erik Hofman*

Met ruim 300 koeien op een TMR-rantsoen overstappen op robotmelken 'Zorg dat je een goed team om je heen hebt'

Van melkcarrousel naar robotmelken en van TMR naar PMR. 2023 was een spannend jaar voor Mts. van den Akker, uit het Friese Nijeholtwolde. Inmiddels loopt het lekker: de koeien weten de robots goed te vinden. Nu, een jaar later, blikken ze terug: hoe hebben ze dit aangepakt en hoe is het verlopen?

Toen Frank en Cindy in 2011 in maatschap traden met Cindy's ouders, telde het bedrijf 220 koeien, inmiddels zijn het er ruim 100 meer. En dat heeft effect op de arbeid: "Ik molk zelf 9 keer in de week, met een melkcarrousel met 24 plaatsen. Dan stond ik 3,5 uur in de melkput," vertelt Cindy. Naast het melkveebedrijf hebben Frank en Cindy ook een loonbedrijf, hierdoor ontstond er in de ochtend een ware arbeidspiek. "Tijdens het melken waren we vaak samen in de stal," vertelt Frank: "Cindy in de carrousel en ik haalde de koeien op. Tegelijkertijd arriveerden de werknemers van het loonbedrijf, begonnen klanten te bellen en moesten onze kinderen naar school worden gebracht." Minder arbeid en meer flexibiliteit: duidelijke argumenten voor de overstap naar robotmelken.

Neem de tijd om goed te oriënteren

Toch duurde het even voor Frank en Cindy het besluit definitief durfden te nemen: "De ervaringen van boeren die met een groter koppel koeien gingen robotmelken waren niet allemaal positief," legt Cindy uit. Daarnaast was er nog een uitdaging: de koeien kregen een TMR-rantsoen en hadden geen ervaring met brok eten. "Daarom zijn we bij veel collega's wezen kijken om ervaringen op te doen." Het leverde twee hoofdcriteria op: praktische looplijnen voor koe en boer én een ontwerp wat goed in te passen is in de bestaande stal. "Vanuit het loonwerk ben ik regelmatig betrokken bij sloop- en bouwwerkzaamheden in de stal en wat op papier simpel lijkt, kan in de praktijk veel extra werk betekenen." Er werd gekozen voor zes Lely A5-robots in een kassaopstelling. Dit is een compacte opstelling die makkelijk in te passen is in de bestaande ruimte en mogelijkheden biedt om eenvoudig koeien te separeren. Nadat de robot leverancier met een voorstel voor de robotopstelling kwam, hadden Frank en Cindy behoefte aan een extra paar ogen voor fine tuning en bevestiging. Hun melkveespecialist Jacob Poortenga schakelde de expertise van collega en robotspecialist Erik

Hofman in. Erik: "Papier kun je weggoaien, beton liever niet. Dus is het verstandig goed de tijd te nemen." Cindy: "Zo zaten we aan tafel met de robotleverancier, voerspecialist en ForFarmers-robotspecialist, dat werkt heel fijn. Korte lijnen en overal wordt aan gedacht."

Een nieuw rantsoen mét brok

Een half jaar voordat de robots werden geplaatst, begonnen Frank en Cindy met het voorbereiden van de koeien. "Wij voerden TMR, dus brok eten kenden ze helemaal niet," vertelt Cindy: "Dus zijn we weer krachtvoer in de melkstal gaan voeren om de koeien te laten wennen." Jacob begeleidde de rantsoenovergang: "Het is belangrijk dat het rantsoen vooraf stabiel is, dus geen wisseling in kuil. Daarnaast hebben we preventief extra veiligheid in de vorm van buffers toegevoegd. Een grote verandering veroorzaakt stress bij de koeien. Daarom is het nog belangrijker dat de pens van de koe gezond blijft. Vervolgens hebben we langzaam maar zeker het basisrantsoen verlaagd en zijn we overgegaan op voertabellen die aansluiten bij het rantsoen."

Een smakelijke brok en rustig opbouwen

In januari 2023 werden de robots geplaatst. "Op de dag zelf hadden we een groot team met helpers, 16 overdag en 6 's nachts, om de koeien naar de robots te begeleiden. Je kunt beter teveel dan te weinig hulp hebben," vertelt Frank. Het duurde ongeveer een half jaar voordat de koeien de voerbak in de robot helemaal leeg aten. Door een nog smakelijker brok is de loop op de robot al flink verbeterd: van 2,4 naar 2,9 bezoeken en er zijn weinig 'ophaalkoeien'. "We halen twee keer per dag koeien op, niet vaker," vertelt Cindy. "Vaker moet je ook niet doen," legt Erik uit: "De koeien moeten ook de kans krijgen om het zelf te leren." Ook klauwgezondheid is extra belangrijk. Samen met een klauwbekapper, bekapt Cindy alle koeien voor het droogzetten en behandelt kreuple koeien direct. Daarnaast gaan de koeien één keer per week door een voetbad. "Ook daarvoor is een kassaopstelling heel handig," vertelt Erik: "Want dan heb je vanwege de gezamenlijke uitgang maar een voetenbad nodig."

Met robots meer perspectief

Nu de robots staan en de koeien gewend zijn, is het tijd om de prestaties verder te optimaliseren. Erik bezoekt het bedrijf twee keer per jaar om met het robot analyse programma (RAP) te kijken of er, zowel op koppel- als op koeniveau, verbeterpunten zijn. "Qua arbeidsbesparing kunnen we merken dat het ons arbeidsverlichting geeft en dat wij flexibeler in onze tijd zijn. In 2017 hebben wij de melkveestal verlengd, waardoor we de mogelijkheid hebben om door te groeien naar 400 koeien," vertelt Frank: "Voorheen was dat arbeid technisch niet haalbaar. Nu we robots hebben, biedt dat wel weer meer perspectief om in de toekomst te groeien."

De zes nieuwe robots in kassaopstelling

Ook een vlotte start met robotmelken?

De afgelopen jaren heeft het robotteam van ForFarmers meer dan 500 bedrijven succesvol begeleid bij het opstarten. Zowel bij de oriëntatie, als bij de voorbereiding en het daadwerkelijke moment van opstarten staan onze robotspecialisten u bij met een onafhankelijk advies.

Wilt u weten wat wij voor u kunnen betekenen? Kijk dan op:

www.forfarmers.nl/opstarten,

neem contact op met uw regionale ForFarmers-dealer

www.forfarmers.nl/dealers

of neem contact op met onze klantenservice:

T: +31 (0) 88 024 8010

E: herkauwers@forfarmers.eu

Sterk, specialistisch team

Cindy en Frank zijn klant bij ForFarmers-dealer Weidse Blik (Joure). Melkveespecialist Jacob Poortenga is verantwoordelijk voor het rantsoen en advies in de stal. Accountmanager Sierd Veenstra staat het bedrijf onder andere bij op het gebied van teelt en andere praktische managementzaken. Robotspecialist Erik Hofman begeleidt het bedrijf op het gebied van robotmelken.

